

Oponentní posudek disertační práce

Autor práce: Ing. arch. Pavel Lupač

Oponent: Ing. arch. Kristina Ullmannová, Ph. D.,
vedoucí kanceláře veřejného prostoru IPR Praha

Název práce: „**Vnímání architektonického prostoru osobami se zrakovým postižením – materiálová řešení**“

Téma práce je vysoce relevantní, dotýká se tvorby kvalitního prostředí ve všech jeho součástech. Je založeno na myšlence univerzální přístupnosti prostředí budov i veřejného prostranství co nejširšímu spektru osob, na hodnotách spravedlnosti a bezpečí.

Autor pohlíží na prostor i problematiku jeho přístupnosti v celistvosti a je schopen vnímat empaticky jak pohled osob se zrakovým postižením, tak celý komplex otázek, které musí řešit autor návrhu sladující požadavky mnoha různých legitimních zájmů.

Práce je velmi dobře strukturována a odpovídá tak standardům kladeným na disertační práci. Obsahuje v úvodu definované cíle práce, popis použitých metod, cennou analýzu relevantních poznatků v oboru, volbu metody salientního modelu k posuzování kontrastu prostředí, vhodně nastavený experiment a jeho vyhodnocení. Z pohledu metody a přístupu je tak možné hodnotit úroveň práce jako výbornou.

Poznatky nashromážděné autorem práce v části rešerší a analýz mohou být zdrojem a oporou pro chápání problematiky vnímání prostředí a jeho tvorby. Navrhované praktické používání salientního modelu pro posuzování vhodného kontrastu a čitelnosti prostředí má potenciál pro další využívání ve fázi přípravy projektů i dodatečných úprav prostředí.

Shromážděné poznatky jsou přínosné nejen pro chápání vizuální srozumitelnosti prostředí, ale i jeho celostní kvalitu. Mohou být např. jedním z argumentů pro kultivaci veřejného prostoru a odstraňování vizuálního smogu. Práce se v závěru soustředí na otázku hledání nástroje k posuzování vhodného kontrastu, nicméně její analytická část má potenciál být podkladem i pro širší debatu nad používanými materiály, osvětlením i rolí vegetace a může tak být inspirací k tvorbě celkově zdravého prostředí. Je vhodné ji zveřejnit pro širší publikum. Z celostního pohledu na problematiku prostředí vyplývá i zjištění určité omezenosti požadavků stanovených existujícími legislativními úpravami pro orientaci nevidomých a slabozrakých v prostoru. Předložená práce je dobrým východiskem pro hlubší pochopení potřeb této skupiny obyvatel, zvážení účelnosti stávajících používaných úprav prostoru a případné návrhy na jejich zlepšení. V tomto směru vidím další možnost využití poznatků shromážděných v analytické části práce. Jako možné zlepšení vidím práci s textem za účelem jeho větší jasnosti a srozumitelnosti. Celkově práci hodnotím jako výbornou z pohledu metody i obsahu.

V Praze 1. 4. 2022